

Szám: ÖNK/1-10/2024.

ELŐTERJESZTÉS
Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata
2024. október 10-i
alakuló Közgyűlésére

Tárgy: Tájékoztató a polgármester, a képviselők, az alpolgármesterek és a bizottsági tagok vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségéről, az összeférhetetlenség és a méltatlanság szabályairól

Előterjesztő: dr. Dancs Judit jegyző

Az előterjesztés előkészítésében részt vett:

dr. Lohonyai Bernadett aljegyző, irodavezető
Szentai Kitti csoportvezető

Tájékoztató, döntést nem igényel.

Az előterjesztés törvényességi felülvizsgálatát végezte:

Madarászné dr. Ifju Bernadett
csoportvezető

Tisztelt Közgyűlés!

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) határozza meg a vagyonyilatkozat-tételi kötelezettségre, összeférhetetlenségre, méltatlanságra vonatkozó szabályokat.

Vagyonnyilatkozat-tételi kötelezettség

A helyi közpénzekkel való felelős gazdálkodás, ezáltal a község tisztaságának gazdasági szempontból történő biztosítása érdekében az Mötv. részletesen tartalmazza a vagyonyilatkozat-tételi eljárásra vonatkozó rendelkezéseket.

Ennek keretén belül az Mötv. 39. §-ában az önkormányzati képviselő és a Közgyűlés tagjai közül választott alpolgármester, a 72. § (4) bekezdésben a polgármester (a továbbiakban együtt ezen alcím vonatkozásában: önkormányzati képviselő) vonatkozásában meghatározásra került, hogy a 146/J. § (2) bekezdésében foglaltakat figyelembe véve 2024. október 1. napjától, majd ezt követően minden év január 1-jétől számított 30 napon belül az Mötv. 2. melléklete szerinti vagyonyilatkozatot köteles tenni (a nyomtatvány az előterjesztés 1. mellékletét képezi).

A vagyonyilatkozatok leadási határideje: 2024. október 31.

Az Mötv. 75. § (2) bekezdése alapján azon alpolgármester, akit nem a képviselő-testület tagjai közül választottak, jogállására egyebekben a képviselő-testület tagjai közül választott alpolgármesterre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni, tehát vagyonyilatkozat-tételre kötelezett a megválasztásától számított 30 napon belül. Ebben az esetben a vagyonyilatkozat leadási határideje: 2024. november 8.

Az önkormányzati képviselő saját vagyonyilatkozatához csatolni köteles a vele közös háztartásban élő házas- vagy élettársának, valamint gyermekének a vagyonyilatkozatát.

A vagyonyilatkozat-tételi kötelezettség elmulasztása esetére szankcióként határozza meg a törvény azt, hogy – annak benyújtásáig – az önkormányzati képviselő e tisztségéből fakadó jogait nem gyakorolhatja, tiszteletdíjat, természetbeni juttatást, költségtérítést nem kaphat.

A vagyonyilatkozatot a szervezeti és működési szabályzatban erre kijelölt bizottság (Ügyrendi és Igazgatási Bizottság) gyűjti, tartja nyilván és ellenőrzi. Az önkormányzati képviselő vagyonyilatkozata – az ellenőrzéshez szolgáltatott azonosító adatok kivételével – közérdekből nyilvános, azaz azt bárki számára hozzáférhetővé kell tenni, kivéve azokat az adatokat, amelyek a vagyonyilatkozatban feltüntetett vagyontárgyak ellenőrzéséhez szükségesek (hitelintézeti folyószámlaszám, helyrajzi szám, cégjegyzékszám stb.). Az önkormányzati képviselő és hozzátartozója tárgyévben tett vagyonyilatkozatának benyújtását követően az előző évre vonatkozó vagyonyilatkozatát a vagyonyilatkozat-vizsgáló bizottság a képviselőnek visszaadja. Az önkormányzati

képviselő hozzátartozójának nyilatkozata nem nyilvános, abba csak a vagyonnyilatkozat-vizsgáló bizottság tagjai tekinthetnek be vagy az abban foglaltak vagy a képviselői vagyonnyilatkozatban foglaltak ellenőrzése céljából.

A vagyonnyilatkozat-tételi eljárás célja a vagyonnyilatkozatban szereplő adatok valódiságának a megállapítása. Az eljárás – törvény eltérő rendelkezésének a hiányában – a hozzátartozói vagyonnyilatkozatok tekintetében is megindítható. A vagyonnyilatkozattal kapcsolatos eljárást a vagyonnyilatkozat-vizsgáló bizottságnál bárki kezdeményezheti. Az eljárás eredményéről a vagyonnyilatkozat-vizsgáló bizottság tájékoztatja a soron következő ülésen a képviselő-testületet. A vagyonnyilatkozattal kapcsolatos eljárás során a vagyonnyilatkozat-vizsgáló bizottság felhívására az önkormányzati képviselő köteles saját, valamint a hozzátartozója vagyonnyilatkozatában feltüntetett adatokra vonatkozó azonosító adatokat haladéktalanul írásban bejelenteni. Az azonosító adatokat csak a vagyonnyilatkozat-vizsgáló bizottság tagjai ismerhetik meg, azokat az eljárás lezárását követő nyolc napon belül törölni kell.

Az Mötv. csak a képviselő-testületnek a vagyonnyilatkozattal kapcsolatos eljárás eredményéről való tájékoztatását írja elő, nincs akadálya azonban annak, hogy a tájékoztatás alapján a képviselő-testület – határozatban – megállapítsa, hogy a vagyonnyilatkozat, illetve vagyonnyilatkozatok részben vagy egészben valótlan adatokat tartalmaznak. E határozathoz, illetve általában a vagyonnyilatkozat tartalma valótlanosságának kimondása esetére az Mötv. azonban (közvetlenül) semmiféle jogkövetkezményt nem állapít meg, így ebből nem következik egyenesen a képviselői megbízás megszűnése, megszüntetése sem. Végző soron azonban a vagyonnyilatkozat tartalma valótlanosságának kimondása a képviselő vonatkozásában a feladatainak ellátásához szükséges közbizalmat megingathatja, így ez alapján vele szemben méltatlansági eljárás indítható.

A vagyonnyilatkozatokat mindig a kitöltés időpontjában meglévő teljes vagyonról kell megtenni. A vagyonnyilatkozatban az ingóságok, készpénz, jelentősebb értékű vagyontárgyak esetében értékhatárként jelenik meg a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény szerinti illetményalap hat havi összege.

2024. évben a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény szerinti illetményalap 38.650,- Ft, annak hat havi összege 231.900,- Ft.

A vagyonnyilatkozatot tollal, olvashatóan vagy elektronikusan kell kitölteni. A nyomtatvány átszerkesztése nem megengedett. Amennyiben a nyomtatványon szereplő sorok kevésnek bizonyulnak, úgy a feltüntetendő adatokhoz, a nyomtatványhoz az eredetivel megegyező pótlapok csatolandóak. Az eredeti nyomtatvány megfelelő pontjánál (vagy ezen lapon külön) fel kell tüntetni a csatolt pótlapok számát, a pótlapokat pedig be kell sorszámozni. A vagyonnyilatkozatot nem lehet összehajtani.

Veszprém Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének az Önkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló önkormányzati rendelet új rendelkezésével összhangban a képviselő nyilatkozhat, hogy vagyonnyilatkozata – az

ellenőrzéshez szolgáltatott azonosító adatok kivételével – az Önkormányzat honlapján is megjelenjen (az előterjesztés 2. melléklete).

A képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagja az egyes vagyonnyilatkozattételi kötelezettségekről szóló 2007. évi CLII. törvény szerinti tartalommal tesz vagyonnyilatkozatot a saját és a vele egy háztartásban élő hozzátartozók jövedelmi, érdekeltségi és vagyoni helyzetéről 2024. november 8. napjáig (előterjesztés 3-5. melléklete).

Összeférhetetlenség

Az Mötv. 36. §-a szerint az önkormányzati képviselő, a Közgyűlés tagjai közül választott alpolgármester és nem a Közgyűlés tagjai közül választott alpolgármester, valamint a képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagja nem folytathat olyan tevékenységet, amely a feladatainak ellátásához szükséges közbizalmat megingathatja, továbbá nem lehet

- a) országgyűlési képviselő, valamint aki olyan tisztséget tölt be, olyan feladatot lát el, amelyre kinevezését, megbízását az Országgyűléstől, köztársasági elnöktől, Kormánytól, Kormány tagjától vagy az Országgyűlés, Kormány alárendeltségébe tartozó szervtől (vezetőjétől) kapta, kivéve
 - aa) ha ezen megbízás keretében karitatív, tudományos, oktatói, művészeti, lektori, szerkesztői, jogi oltalom alá eső szellemi tevékenységet lát el – ideértve a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány kuratóriumának vagy felügyelőbizottságának tagjaként vagy vagyonellenőreként ellátott tevékenységet is –, illetve ha nevelőszülői foglalkoztatási jogviszonyban áll (ezt a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 15. § (3) bekezdésével összhangban akként kell alkalmazni, hogy az érintett nem vehet részt olyan döntéshozatalban, illetve nem végezhet olyan tevékenységet, amelyet a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény 15. § (3) bekezdése tilt);
 - ab) egészségügyi intézmény főigazgatója, gazdasági vezetője, orvos, egészségügyi dolgozó, köznevelési intézmény vezetője, foglalkoztatottja, szakképző intézmény vezetője, foglalkoztatottja vagy a szakképző intézmény tekintetében fenntartói irányítási hatáskört gyakorló szerv vezetője, foglalkoztatottja, felsőoktatási intézmény vezetője, foglalkoztatottja, szociális intézmény vezetője, foglalkoztatottja, gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézmény vezetője, foglalkoztatottja;
 - ac) az állam által alapított vagy tulajdoni részesedésével működő gazdálkodó szervezet felügyelőbizottságának vagy ügyvezetésének tagja;
- b) központi államigazgatási szerv vezetője, köztisztviselője;
- c) kormánytisztviselő olyan államigazgatási szervnél, illetve a Nemzeti Adó- és Vámhivatal azon szervének tisztviselője, amelynek illetékességi területén az adott önkormányzat működik;
- d) a Magyar Honvédség, a Katonai Nemzetbiztonsági Szolgálat hivatásos vagy szerződéses állományú tagja, rendvédelmi szerv, az Országgyűlési Őrség hivatásos állományú tagja, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal pénzügyőri munkakört betöltő foglalkoztatottja;

- e) jegyző (főjegyző), aljegyző, továbbá ugyanazon önkormányzat polgármesteri hivatalának vagy közös önkormányzati hivatalának köztisztviselője, alkalmazottja;
- f) más települési önkormányzatnál képviselő;
- g) más települési önkormányzatnál polgármester, alpolgármester;
- h) a helyi önkormányzat által alapított vagy tulajdoni részesedésével működő gazdasági társaság, továbbá a helyi önkormányzat tulajdoni részesedésével működő gazdasági társaság által alapított gazdasági társaság legfőbb szervének – kivéve, ha a gazdasági társaság legfőbb szerve a képviselő-testület – tagja, személyes közreműködője, képviselet ellátására jogosultja;
- i) médiatartalom-szolgáltató természetes személy, jogi személy, gazdasági társaság legfőbb szervének, ügyvezetésének tagja, személyes közreműködője, képviselet ellátására jogosultja.

Nem minősül összeférhetetlenségi oknak, ha az önkormányzati képviselő, valamint a képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagja önkéntes tartalékos szolgálati viszonyt létesít, illetve tart fenn.

A települési önkormányzati képviselő nem lehet a vármegyei közgyűlés elnöke, alelnöke, főpolgármester, főpolgármester-helyettes.

Az önkormányzati képviselő az összeférhetetlenségi okot a megválasztásától vagy az összeférhetetlenségi ok felmerülésétől számított harminc napon belül köteles megszüntetni. Amennyiben jogszabályban meghatározottak szerint nem lehetséges az összeférhetetlenségi ok alapjául szolgáló jogviszony harminc napon belül történő megszüntetése, akkor az önkormányzati képviselő által tett és a jogviszony megszüntetéséről szóló, az arra jogosult által írásban megerősített lemondó nyilatkozatának a szervezeti és működési szabályzatban meghatározott bizottságnak történő átadását az összeférhetetlenség megszüntetésének kell tekinteni.

Amennyiben a képviselő az összeférhetetlenségi helyzetet az Mötv. által biztosított lehetőségeken belül nem szünteti meg, vele szemben az összeférhetetlenségi eljárást meg kell indítani. Az eljárást bármely képviselő, bizottság indítványozhatja, amely alapján – az összeférhetetlenségi bizottság javaslata figyelembevételével – a képviselő-testület a következő ülésén (de legkésőbb a kezdeményezést követő 30 napon belül) határozattal dönt arról, hogy a körülmények fennállnak-e, és amennyiben igen, akkor kimondja az összeférhetetlenséget. Az összeférhetetlenség kimondásával a képviselő megbízatása az összeférhetetlenséget megállapító határozat meghozatalát követő napon megszűnik, ha a határozatot bíróság előtt nem támadták meg. Ha az összeférhetetlenséget a bíróság állapította meg, az önkormányzati képviselő tisztsége a bírósági döntés jogerőre emelkedését követő napon szűnik meg.

Bárki kezdeményezheti az összeférhetetlenség megállapítását a polgármesternél, amelynek következménye, hogy a kezdeményezést haladéktalanul továbbítani kell az összeférhetetlenségi bizottságnak kivizsgálásra. Az összeférhetetlenség kérdésében minden esetben a képviselő-testület dönt.

Az Mötv. jogorvoslati lehetőséget biztosít az érintett képviselőnek. Ennek eredményeképpen végső soron az összeférhetetlenség kérdésében a – helyi önkormányzat székhelye szerint illetékes – közigazgatási ügyben eljáró bíróság (törvényszék) döntése tekinthető az eljárást lezáró, végleges cselekménynek. Az ügyben a kormányhivatal is pert kezdeményezhet, ha a képviselő-testület nem dönt az összeférhetetlenség kérdésében, vagy döntése jogsértő.

A képviselői tisztséggel járó magas erkölcsi elvárások maradéktalan betartása érdekében a törvény rendelkezik arra az esetre is, ha az összeférhetetlen helyzet fennáll ugyan, ám a képviselő-testület nem vagy jogszabálysértő módon dönt az összeférhetetlenség tárgyában. Erre az esetre szolgál megoldásként a kormányhivatal számára biztosított – közvetlenül a bíróságnál kezdeményezendő – összeférhetetlenségi eljárás, melyre az Mötv. az általános szabályokat rendeli alkalmazni, azzal, hogy a bíróság döntése ellen fellebbezési lehetőséget biztosít az érintett képviselő és a kormányhivatal számára.

A képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagjával szemben fennálló összeférhetetlenségre az önkormányzati képviselőkre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy ha a képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagja harminc napon belül nem szünteti meg a vele szemben fennálló összeférhetetlenségi okot, a képviselő-testület köteles a határidő lejártát követő ülésén az érintett bizottsági tagságát megszüntetni. E döntés ellen jogorvoslatnak helye nincs.

A 3000 fő feletti lakosságszámú település főállású polgármestere

- a) a tudományos, oktatói, lektori, szerkesztői, művészeti, jogi oltalom alá eső szellemi tevékenység – ideértve a közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítvány kuratóriumának vagy felügyelőbizottságának tagjaként vagy vagyonellenőrként folytatott tevékenységet is –,
 - b) a nevelőszülői foglalkoztatási jogviszony,
 - c) az egészségügyi tevékenység végzésére irányuló jogviszony – ide nem értve az egészségügyi alapellátásban végzett tevékenységet –,
 - d) önkéntes tartalékos szolgálati viszony
- kivételével más kereső foglalkozást nem folytathat, egyéb tevékenységéért díjazást nem fogadhat el és nem lehet gazdasági társaság személyesen közreműködő tagja.

A polgármesterre megfelelően alkalmazni kell az önkormányzati képviselőre vonatkozó összeférhetetlenségi, méltatlansági, vagyonnyilatkozat-tételi szabályokat azzal, hogy a polgármester nem lehet más önkormányzatnál polgármester, alpolgármester, települési önkormányzati képviselő, vármegyei közgyűlés elnöke, alelnöke, nem lehet főpolgármester, valamint főpolgármester-helyettes.

Méltatlanság

Méltatlanság miatt a képviselő-testület határozatával megszünteti annak az önkormányzati képviselőnek a megbízatását,

- akit megbízatásának ideje alatt – a mentesítésre tekintet nélkül – szándékos bűncselekmény miatt jogerősen szabadságvesztésre ítélnék;

- akinek az állammal, önkormányzattal szemben – a lehetséges jogorvoslati eljárások kimerítését követően – köztartozása áll fenn, és azt az erről szóló értesítés kézhezvételétől számított hatvan napon belül – részletfizetés vagy fizetési halasztás esetén az ezt engedélyező határozat rendelkezéseinek megfelelően – nem rendezi;
- akinek a gazdasági társaságokról szóló törvény rendelkezései alapján a felszámolás során ki nem elégített követelésekért a bíróság jogerősen megállapította a felelősségét és a bírósági határozat szerinti helytállási kötelezettségét nem teljesítette;
- aki a vele szemben megindított bírósági eljárást lezáró jogerős bírósági döntés végrehajtását akadályozza, vagy azt neki felróható módon elmulasztja;
- aki az összeférhetlenségi okot nem hozza a képviselő-testület tudomására.

Az önkormányzati képviselő köteles a fentiekről három napon belül tájékoztatni a képviselő-testületet és a kormányhivatalt.

A képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagjára az önkormányzati képviselőkre vonatkozó méltatlansági szabályokat kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy a képviselő-testület köteles a méltatlansági feltételek beálltát követő ülésén az érintett bizottsági tagságát megszüntetni. A képviselő-testület döntése ellen jogorvoslatnak helye nincs.

A méltatlansági eljárásra az összeférhetlenségi eljárásra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

A polgármester, az önkormányzati képviselő 2024. október 1. napjától, a képviselő-testület bizottságának nem képviselő tagjai, valamint a nem a Közgyűlés tagjai közül választott alpolgármesterek pedig a megválasztásuktól számított harminc napon belül kötelesek kérelmezni felvételüket az adózás rendjéről szóló törvényben meghatározott köztartozásmentes adózói adatbázisba (a továbbiakban: adatbázis). A polgármester, az önkormányzati képviselő, a nem a Közgyűlés tagjai közül választott alpolgármester az adatbázisba történő felvételére irányuló kérelme benyújtásának hónapját követő hónap utolsó napjáig (2024. október havi kérelem esetén november 30-ig, 2024. november havi kérelem esetén december 31-ig) köteles a képviselő-testületnél igazolni az adatbázisba való felvételének megtörténtét. Amennyiben az állami adóhatóság az adatbázisba történő felvételt követően megállapítja, hogy az önkormányzati képviselő az adatbázisba történő felvétel feltételeinek nem felel meg, az adatbázisból törli, amelyről írásban értesíti a képviselő-testületet és a kormányhivatalt.

A Nemzeti Adó- és Vámhivatal adatbázissal kapcsolatos tájékoztatója az előterjesztés 6. melléklete.

Kérem a Tisztelt Közgyűlést, hogy a tájékoztatót tudomásul venni szíveskedjen.

Veszprém, 2024. október 1.

dr. Dancs Judit